

DnoVAASA/1047/00.01.02/2021

Vaasan kaupungin sidonnaisuusilmoitukset valtuustokaudella 2021-2025

Tarkastuslautakunta	23.11.2021	§ 41
Kaupunginvaltuusto	13.12.2021	123

Tarkastusjohtaja Matti Rosvall, puh. 040-482 2455, matti.rosvall(at)vaasa.fi

Liite Vaasan kaupungin eräiden luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset
Vaasan kaupungin eräiden viranhaltijoiden/ esittelijöiden sidonnaisuusilmoitukset

Kuntalain (410/2015) 84§:n mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava sidonnaisuuksistaan. Ilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Sidonnaisuusilmoitukset tulee julkaista myös yleisessä tietoverkossa. Sidonnaisuusilmoituksia koskevaa säännöstöä on noudatettu kesäkuusta 2017 alkaen.

Sidonnaisuusilmoituksia koskevan sääntelyn tarkoituksena on kunnan päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen. Kuntalain 84.1 §:n mukaan sidonnaisuusilmoitus on tehtävä johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudesta sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Elinkeinotoimintaa harjoittavan yrityksen tai muun vastaavan yhteisön johtotehtävien (esimerkiksi toimitusjohtaja) lisäksi tarkoitetaan edellä olevassa myös elinkeinotoimintaa harjoittavan yrityksen tai muun vastaavan yhteisön luottamustehtäviä (esimerkiksi hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenyys). Merkittävän varallisuuden osalta on alueellisena rajauksena pidettävä Vaasan kaupunkia ja Pohjanmaan maakuntaa, mikäli asianomainen kokee niillä olevan merkitystä luottamustehtävän/ viran hoidossa. Omaa asuntoa tai omassa asumistarkoituksessa olevaa kiinteistöä ei kuitenkaan ilmoiteta. Muiden sidonnaisuuksien osalta asianomaisen on ratkaistava se, voiko niillä olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävän hoidossa. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi yhdistys- ja säätiötoimintaan liittyvää hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenyyttä sekä muita sellaisia tietoja, joilla voidaan objektiivisesti arvioiden voivan olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa. Muiden sidonnaisuuksien osalta sidonnaisuusilmoitukseen sisältyvään tietoon ei välttämättä liity alueellista tai toiminta-alasta johtuvaa rajausta. Kunnallisen viranhaltijalain (304/2003) 18 §:n nojalla tulee sidonnaisuusilmoitusvelvollisten viranhaltijoiden/ esittelijöiden ilmoittaa myös sivutoimensa.

Luottamushenkilöistä sidonnaisuusilmoituksen tekoon ovat kuntalain 84.2 §:n perusteella velvoitettuja kunnanhallituksen sekä maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavien toimielinten jäsenet, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtaja sekä varapuheenjohtajat. Edelleen kuntalain 30.5 §:n mukaan muun muassa kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokuntien jaostoihin sovelletaan, mitä asianomaisesta toimielimestä säädetään. Siten velvollisuus sidonnaisuusilmoitusten tekemiseen koskee myös yllä olevien toimielimien tehtäviä hoitavia jaostoja. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös sellaisten eri kuntien yhteistoimielimien puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, joiden isäntäkuntana Vaasan kaupunki toimii. Vaikka yhteistoimintaelimessä toimivan ilmoitusvelvollisen toimijan kotikunta olisi joku muu kuin Vaasa, tulee ilmoitus siten

kuitenkin tehdä Vaasan kaupungille. Vaasan kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön (viim. Kv 26.7.2021 § 47) mukainen luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoituksen teon piiri on esitelty alla. Vaasan kaupungin hallintosäännössä ei ole kuntalakea tarkempia määräyksiä sidonnaisuusilmoituksen tekoon liittyen.

Kaikki jäsenet ja varajäsenet:

Kaupunginhallitus ja kaupunginhallituksen jaostot, kaupunkiympäristölautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta.

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja(t):

Kaupunginvaltuusto, tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta sekä sen suomen- ja ruotsinkielinen jaosto että yksilöjaosto, koulutuslautakunta sekä sen suomen- ja ruotsinkielinen jaosto, kulttuuri- ja liikuntalautakunta sekä sen kulttuuri- ja liikuntajaosto, sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta sekä sen yksilöjaosto että Vaasan ja Laihian aluejaosto, Vähänkyrön aluelautakunta, teknisten liikelaitosten johtokunta, Pohjanmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen johtokunta, Kyrönmaan työpaja Arpeetin johtokunta, Vaasan seudun jätelautakunta.

Edelleen Kuntalain 84.2 ja 30.5 §:n perusteella sidonnaisuusilmoitus tulee tehdä sellaisten virkahenkilöiden, jotka toimivat kunnanjohtajana ja/tai kunnanhallituksen ja lautakuntien tai niiden jaostojen esittelijöinä. Tarkastuslautakunta on antanut tulkintaohjeena, että sidonnaisuusilmoitus ei tässä vaiheessa koske sellaisia varsinaisten esittelijöiden sijaisia, jotka toimivat tehtävässä vain lyhyen aikaa tai satunnaisesti.

Sidonnaisuusilmoitusten lähtökohtana on se, että ilmoitusvelvollinen on itse vastuussa sidonnaisuusilmoituksen tekemisestä. Kuntalain 84.2 §:n mukaan ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu tehtäväänsä. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset ja tehtävän päättyminen. Ilmoitusvelvollisuus koskee ainoastaan asianomaisen luottamushenkilön tai viranhaltijan/ esittelijän omia sidonnaisuuksia. Vaikka sidonnaisuuksia ei olisi, tulee ilmoitus siitäkin huolimatta tehdä. Tässä tapauksessa ilmoitetaan, että sidonnaisuuksia ei ole.

Sidonnaisuusrekisteri ja sen ylläpito ei poista luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden velvollisuutta päätöksenteosta pidättäytymiseen esteellisenä. Tämä tarkoittaa sitä, että esteellisen henkilön on edelleen ilmoitettava mahdollisesta esteellisyydestään ja esitettävä toimitelmien pyynnöstä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä esteellisyysarviointissa. Esteellisyysarviointi on tapaus- ja asiakohtainen.

Vaasan kaupungissa on valtuustokaudelle 2021-2025 otettu käyttöön sidonnaisuusrekisterin edellyttämien tietojen keruuta varten uusi sähköinen asiointialusta (<https://vaasa.triplasilmu.fi>). Sähköisen asiointialustan avulla ilmoitusvelvolliset voivat tarkasteluhetkellä tehdä ilmoituksen Vaasan kaupungin kansalaisinfosta saatavien tunnusten avulla (kansalaisinfo@vaasa.fi). Saapuneet sidonnaisuusilmoitukset kirjataan sähköiseen henkilötietojärjestelmään kansalaisinfossa. Julkinen verkossa näkyvä sidonnaisuusilmoitusten henkilöhaaku perustuu sähköiseen henkilötietojärjestelmään (vaasa.fi/arviointi, tilintarkastus ja sidonnaisuudet). Vaasan kaupungin tarkastuslautakunnan alainen tarkastusyksikkö tarkastaa saapuneet tiedot ennen tietojen julkaisua internetissä.

Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuusrekisterin sisältöä ja on tarvittaessa velvollinen poistamaan siihen kuulumatonta sisältöä. Tarkastuslautakunnalla on sidonnaisuusilmoitusten valvontavelvollisuuteensa liittyen myös mahdollisuus kehottaa ilmoitusvelvollisia tekemään uusi ilmoitus tai täydentämään/ korjaamaan jo tehtyä ilmoitusta. Vaasan kaupungin hallintosäännön 91 §:n mukaan sidonnaisuusilmoitukset saatetaan valtuustolle tiedoksi kerran valtuustokaudessa ja tarvittaessa.

Sellaisen luottamustoimen tai virkatehtävän päättyessä, jonka perusteella sidonnaisuusilmoitus tehdään, sekä sidonnaisuusrekisteristä että yleisestä tietoverkosta poistetaan kyseisen henkilön sidonnaisuustiedot. Kansallisarkisto on 30.6.2017 (AL/10361/07.01.01.03.01/2017) päättänyt, että kuntien sidonnaisuusilmoitusten ja sidonnaisuusrekisterien tiedot ovat kuitenkin pysyvästi säilytettäviä. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että vaikka tiedot yleisestä tietoverkosta ja rekisteristä poistetaan, ei tietoja kuitenkaan voida hävittää. Tiedot tulee säilyttää pysyvästi sähköisessä muodossa, mutta niiden ei tarvitse olla säilytettynä sidonnaisuusrekisterin ylläpitoon tarkoitettussa alkuperäisessä tietojärjestelmässä. Näin tiedot eivät myöskään ole rekisteristä poistettavissa enää julkisesti nähtävissä.

Sidonnaisuusrekisterin muodostamista varten luotiin sähköinen henkilötietojärjestelmä jo valtuustokauden 2017-2021 alussa. Valtuustokauden 2021-2025 luottamushenkilöt valittiin pääosin tehtäviinsä kaupunginvaltuuston kokouksessa 9.8.2021, jonka jälkeen luottamushenkilöt ovat voineet ilmoittaa tehtävänsä mukaisesti sidonnaisuuksistaan. Viranhaltijoiden ilmoitusmenettely on ollut jatkuva vuodesta 2017 alkaen.

Syyskuun ja lokakuun 2021 alun aikana on tarkistettu sidonnaisuusilmoitusten ajankohdainen tilanne vuoden 2021 kunnallisvaalien jälkeen. Luottamushenkilöille, joilla on ollut sidonnaisuusilmoituksessaan täydennettävää/ korjattavaa tai ilmoitusta ei ole saapunut lainkaan sähköiseen järjestelmään, on lähetetty 12.10.2021 henkilökohtainen tietopyyntö. Tiedot on pyydetty täydentämään järjestelmään 1.11.2021 mennessä. Täydennys-/ korjauspyynnön mukana toimitetut ohjeet/ mallit ovat nähtävissä Vaasan kaupungin sidonnaisuuksia koskevalla julkisella internet sivulla (vaasa.fi/arviointi, tilintarkastus ja sidonnaisuudet). Viranhaltijoille on asetettu muistutus mahdollisesta sidonnaisuuksien tarkistamisesta Vaasan kaupungin sisäiseen intraan 20.10.2021.

Asetetun määräajan jälkeen joidenkin luottamushenkilöiltä saapuneiden sidonnaisuusilmoitusten yksityiskohtia on tarkasteluhetkellä vielä selviteltävänä. Seuraavat henkilöt eivät ole antaneet kuntalain 84 §:n mukaista sidonnaisuusilmoitusta:

Koski Susanna, Kaupunginhallituksen varajäsen
Ollila Mauri, Kaupunginhallituksen jäsen
Sorvari Matti, Kaupunginhallituksen hyvinvointijaoston varajäsen
Zarta-Laitinen Lucia, Rakennus- ja ympäristölautakunnan varajäsen

Tarkastusjohtaja MR

Tarkastuslautakunta päättää

- 1) kehottaa sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole määräaikaan mennessä toimittaneet sidonnaisuusilmoitustaan tekemään sidonnaisuusilmoituksen sekä
- 2) kehottaa sellaisia henkilöitä, joiden tietoja on selviteltävänä, korjaamaan sidonnaisuusilmoitustaan

- 3) merkitä tiedokseen liitteenä olevat kuntalain 84 §:n tarkoittamat sidonnaisuusilmoitukset ja
- 4) saattaa sidonnaisuusilmoitukset edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Päätös Päätösesitykset hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 13.12.2021

Lisämateriaali

Vaasan kaupungin eräiden luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset
Vaasan kaupungin eräiden viranhaltijoiden/ esittelijöiden sidonnaisuusilmoitukset

TARLA Kaupunginvaltuusto merkitsee sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin.